

[Arbejds- og socialministeren.]

kommunerne selv bestemmer over, både hvorvidt man ønsker at indføre husmoderafløsning og om den nærmere praktiske udformning.

Må jeg her nævne et problem, som vist enhver praktisk kommunalmand har stået overfor adskillige gange. Det er forsørgelsen af kvinder i alderen 50—60 år, som pludselig af en eller anden grund står uden forsørger og ikke selv har anden uddannelse end en lang årrække som husmoder. Her vil efter min mening husmoderafløsning være en fortrinlig beskæftigelse, og derved opnår man set fra kommunens side at løse 2 opgaver samtidig.

Hvis man fortsætter med krav om uddannelse, vil man også før eller senere komme til at stå overfor ønske om at gøre husmoderafløsere til kommunale tjenestemænd med pension, og hvad dertil hører, og det er vist ikke udvidelser i denne retning, kommunerne sukker efter.

På tilsvarende måde er det min opfattelse, at det i princippet må være kommunerne selv, der træffer bestemmelse om, hvilken løn de vil give.

I forhold til den gældende lov går det foreliggende forslag derfor ud på, at kravet om uddannelse ophæves, og endvidere hjemles der kun en adgang for arbejds- og socialministeriet til at fastsætte mere almindelige retningslinier for husmoderafløsernes ansættelse og arbejdsvilkår.

På den anden side må man imidlertid tage hensyn til, at statskassen og den fælleskommunale udligningsfond skal udrede en væsentlig del — ialt 70 pct. — af udgifterne til aflønning af husmoderafløserne, og derfor bør refusionsreglerne affattes sådan, at der sættes et maksimum for de lønudgifter, der kan anmeldes til refusion. Det er ikke muligt at fastsætte en enkelt bestemt grænse i loven herom. Dels må en sådan grænse varieres efter svingningerne i det almindelige lønniveau, dels må reglerne herom kunne tage hensyn til, om der er tale om uddannede husmoderafløserne eller ikke, eventuelt om der foreligger andre særlige kvalifikationer, der kan begrunde en sidestilling lønmæssigt set med den uddannede husmoderafløser. De nærmere regler om de lønningsudgifter, der er refusionsberettigede, foreslås derfor

fastsat administrativt af arbejds- og socialministeren efter forhandling med finansministeren.

Selvom man ikke længere kræver, at kommunerne — bortset fra overgangsordningen — kun må ansætte uddannede husmoderafløserne, ønsker man dog fortsat at yde statsstøtte til uddannelsen. Det er derfor nødvendigt at have en hjemmel til at godkende kursus for uddannelse af husmoderafløserne, ligesom ministeriet bør have hånd i hanke med den uddannelse, der skal kunne betinge en højere refusionsberettigende løn. Jeg er enig i det synspunkt, der som nævnt er fremkommet, om at den hidtidige uddannelsestid på 3 måneder har været for lang. Hertil kan jeg føje, at det er oplyst for ministeriet, at man kan foretage en omlægning af de hidtidige undervisningsplaner, så at undervisningstiden kan nedsættes, uden at kursus derved bliver mindre effektivt. Det er derfor arbejds- og socialministeriets hensigt fremtidig at godkende kursus af en sådan kortere varighed, hvorfor der i loven gives hjemmel til en særlig tilskudsordning.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende forslag til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om midlertidig ændring i lov nr. 100 af 14. april 1937 om en fælleskommunal udligningsfond.*

Som det høje tings medlemmer vil erindre blev der — i forbindelse med ophævelsen af de hidtil gældende rabatordninger for kød, smør og margarine samt tekstilvarer — for skatteåret 1950—51 gennemført forskellige skattelempler, navnlig for familieforsørgere. Disse skattelempler, der i særlig grad skulle komme de lavere indtægtsgrupper til gode, kunne ikke gennemføres alene ved en nedsættelse af indkomstskatten til staten, idet denne for de nævnte skatteyderes vedkommende udgjorde forholdsvis små beløb. Man gennemførte derfor ved lov nr. 148 af 31. marts 1950 en lempe af den i loven om en fælleskommunal udligningsfond fastsatte skala for beregning af en fælleskommunal indkomstskat for familieforsørgere.